

end den, vi her beskæftige os med —, maa vinde Tilslutning nede i den hollandske Rigsdag. Jeg nævner dette som et Vidnesbyrd om, at Voldgiftstraktattanken har vundet stærkere og stærkere Tilslutning, og vi have al Grund til at glæde os over og paaskønne, at vi nu her have Lejlighed til at staa overfor en Rigsdagsbeslutning, som skal godkende en saadan Voldgiftstraktat.

Der er ingen Anledning til at dvæle ved Voldgiftstraktatens Indhold, vi kunne jo ikke beslutte over de enkelte Dele, vi have kun Valget mellem at godkende eller at nægte, men jeg ønsker dog i denne Forbindelse at fremkomme med nogle Bemærkninger af mere almindelig politisk Karakter i Anledning af det foreliggende Forslag til Beslutning; thi det har maaske overrasket adskillige, at vi overhovedet komme til at beslutte over den foreliggende Traktat, idet Grundlovens § 18 siger: „Kongen erklærer Krig og slutter Fred, samt indgaaer og ophæver Forbund og Handelstractater; dog kan han ikke uden Rigsdagens Samtykke afstaae nogen Del af Landet, eller indgaae nogen Forpligtelse, som forandrer de bestaaende statsretlige Forhold“. Man har temmelig sikkert ikke tænkt paa, at Traktater af denne Natur vilde komme til at foreligge for Rigsdagen til Beslutning. Man har maaske med et Suk tænkt over den Ting og sagt: „Det er kedeligt, at der ikke er en udtrykkelig Bestemmelse, som kræver, at Traktater af denne Natur skulle forelægges Rigsdagen. Naar nu dette Traktatudkast her forelægges os, er det temmelig sikkert ud fra den Betragtning fra den høje Regerings Side, at det kan siges at berøre vore statsretlige Forhold, saa at det er en Pligt for Regeringen at forelægge den her for os, og det anerkender jeg saa stærkt som muligt, at saaledes maa Forholdet opfattes. Men det er glædeligt, at Regeringen ved at fremsætte Forslaget her for Rigsdagen bortrydder enhver Tvivl i saa Henseende for sit eget Vedkommende, saa at der ikke her bliver noget Tvistemaal mellem Regering og Rigsdag.

Idet jeg altsaa gentager, at det er overordentlig glædeligt at se, hvorledes Voldgiftstraktattanken har vundet frem, vundet frem herhjemme som ogsaa ude omkring i de øvrige Lande, og at vi nu her for første Gang have den Lykke at staa overfor den Akt, hvor Rigsdagen skal godkende en mellem Danmark og en fremmed Stat, tilmeld en Stormagt, afsluttet Voldgiftstraktat, skal jeg anbefale

Sagen til hurtig og velvillig Fremme her i Tinget.

Deuntzer: Om det efter Grundloven er nødvendigt, at det foreliggende Forslag om denne Traktat forelægges til Rigsdagens Godkendelse, er et Spørgsmaal, der er omtvisteligt, men sikkert er det, at der ikke kan være det mindste til Hinder derfor, og at vi maa være glade ved, at Forelæggelsen er sket, hvorved der dels gives Rigsdagen Lejlighed til at udtale sig om denne Sag — jeg tvivler ikke om, at Udtalelserne ville gaa i meget gunstig Retning — og dels gives mig Anledning til at takke min højtærede Successor og ønske ham til Lykke med Afslutningen af denne Voldgiftstraktat. Naar man vil se en Smule paa Traktatens Indhold, bliver man let opmærksom paa, at det egentlig er to Hovedpunkter, det drejer sig om. Jeg forbigaar de 5—6 sidste Artikler, hvori der neppe er noget særligt interessant. Ellers kan man dele Traktaten i to Afsnit. Det første omhandler den almindelige Regel, som gaar ud paa, at Sager skulle undergives Voldgift, „for saa vidt som de ikke berøre de paagældende Landes Uafhængighed eller deres Livsinteresser eller Uøvelsen af deres Suverænitet.“ Det er jo Forbehold, som ere saa almindelige, at de praktisk taget let kunne føre til, at der aldrig kan komme Voldgift i Stand, idet man altid vil kunne skyde sig ind under et eller andet af dem. Overfor den almindelige Regel, som er hentet fra den fransk-engelske Traktat, om ikke ordlydende, saa dog i det væsentlige, er det for en lille Stat af stor Vigtighed at varetage sin nationale Ligestilling overfor den Magt, man kontraherer med. Dette har den højtærede Udenrigsminister i fuldt Maal opnaaet ved den nuværende Traktat, idet der er bestemt i Artikel 2, at enhver af Magterne, altsaa Danmark lige saavel som Rusland, dømmes suverænt om, hvorvidt noget strider mod dens Suverænitet, dens vitale Interesser osv. Jeg tvivler ikke paa, at den højtærede Minister, efter at have gjort dette Skridt, vil saa vidt muligt fastholde uvægerligt overfor alle Magter, at det maa være saaledes, at vi ikke ville indgaa nogen Voldgiftstraktat efter den fransk-engelske Type, undtagen det slaas fast, at Danmark lige saavel som Medkontrahenten, især naar det er en Stormagt, har ubetinget Ret til selvstændig, uden Insigelse at afgøre, om i det givne Tilfælde Striden kan løses ved Voldgift,